

# РИА ТӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ӘРМӘНИСТАНЕ  
„ԱՅՍ ԹԱԶԱ“ ՕՐԳԱՆ ՀՀԿ ԿԵՆՏՐՈՆԻ  
„РИА ТАЗА“ ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 40 (652)

Лә'д, 19 ийуне сала 1955

Җимәт 20 капек

## Бьльндкьн хәвата хвәә'фьрандьеңейә бәдәвәтиә гондада

Партия Комунистие у һ'әкмата Советие пешийа хәватк'аред малһәбуна гондитие данинә пьрсданинәд мөзһн у һөрмәти. Тәмамийа хәватк'аред гонд пәйк'аре дькьн бона қрара Пленума КМ ПКТ'С йанваре бьфәдинһн жь вә'де к'вшкьри зу'тър. Колхозван, механизатор у п'ешәкзанед малһәбуна гондитие, т'әмамийа хәватчие гонд хәвата нәһешанди дькьн бона дьһа пешдабьрһна малһәбуна гондитие. Бона зедәкьрһна дәрдайна һ'әвнан у һасьләта һ'әйванәтзедәкьрһне республика мәда нава хәватк'аред малһәбуна гондитиәда рожбьр'ож фьрә дьбә ләшә сот'сиалистие.

Т'әшкиләтәд партиәе, советие, проф'ьфақие у комсомолие бь хәмхори нава хәватк'аред гонда дьдһнә қәваткьрһне хәвата култур-роһайә.

Бона бь култури т'әшкилкьрһна рәһ'әти у вә'дәдәрбазкьрһна шаһьлед у т'әмамийа хәватк'арәд гонд роләкә мөзһн дьлизһн маләд културае у клубед гонда.

Ль гонде Мргашәте, Налбандйәне у Бамбақашәте нәһ'ийа һоктемберйәне рәх клуба һәтһнә т'әшкилкьрһне к'омед театриә, листьке у дәңгбежие. Әванә бона колхозванә һәрт'әм эвариед листьк-дәңгбежие т'әшкилдкьн у спектакла дьдһн.

К'ома театриәе мала културае мәрк'әзә нәһ'ийа һоктемберйәне гондәд нәһ'иедә т'әшкилкьрһнә гәләк спектакл: әванә данә «Шәм кәниә» у «Дәштә шьр'ьбәндһне».

Бона бь т'әшкиләти у һ'әвәск'ари дәрбазбә рәһ'әтиә шаһьла у т'әмамийа колхозванә мала културае йә нәһ'ийа Ищеване мәшәл данә ә'фьрандһне, жь сәд шаһьла зедәтър һәтһнә һьлдәне һәв к'омед театриәдә, листьк-дәңгбежиедә. Ван рожә к'ома театриәе мала културае нишәндә пиеса «Дә'вәтә мөзһн» ль гондәд Севәк'аре, Сариг'үг'е, Хәштарәке, Куйбишевә у ед маиндә.

Ле һәлә республика мәдә һәнә нәһ'ие бәса, вәки кем гондәриә дәтһнә сәр ви шөхлә фәрз: рәх маләд културае у клубә т'әшкил һәкьн к'омед хвәә'франдһнеә бәдәвәтиә у интеллигент'сиә ши, шаһьла бәрәв һәкьн к'омед хвәә'франдһнедә. Мәшәләд һ'әмшәв һәв'фьринһн бонә рьнд т'әшкилкьрһна рәһ'әтиә хәватк'аред гонд.

Незик дьбә олимпиада республикә, гәлә нәһ'иед республикае һәлә

## Һәтһнә делегат'сиә малһәбуна гондитиәеә ргд москвәе

Бь т'әглифкьрһна Министрийа малһәбуна гондитиәеә Т'РСС дөһ һәтә Вистәкә малһәбуна гондитиәеә һ'әмт'ьфақие ль бәжәре Москвәе делегат'сиә Республика Германияе Демократие.

Сәрк'ариә һә дькә дәвсгьртие министре малһәбуна гондитие у малһәбуна мөшә Лог'ар һуссәл. Нәв һәтиядәнә вит'с-президентә академия бьмәд малһәбуна гондитиә ргд професор Арт'ур Шәйнәдт.

чәва ләзъмә һәзьри һә һәкьн у хәвата бәса т'әшкилһәкьн, вәки олимпиадәдә щикә пеш бьгьрһн. Жь һәкьн нәһ'ийәһн: Апарәд, Т'алин, Ахта, Севән у һәнә нәһ'иед маин Мәрк'әзә һәкьн нәһ'ийәдә у бәса жи гондадә к'омед театриә, листьк—дәңгбежие, сәзбәндие һәкьн т'әһнә, һәкьн жи, е к'ә һәнә, хьрав дьхәвьтһн.

Исал бона нәһ'ийа Апарәдә һәтһнә бәрәдә 70 һ'әзәр манәт бона т'әшкилкьрһна мәк'т'әбә сәзбәндие, гәрәкә бьһәтәһә к'р'инә һәшәтә сәзбәндие у мобилизәт'сиә бькьрһна қәвәтә шаһьлед нәһ'ие бона т'әшкилкьрһна мәк'т'әбә. Ле фәқит һ'әтәни иро әв шөхлә нәһәтиә сәрһ. Бәса жи нәһәтһнә т'әшкилкьрһне к'омед хвәә'франдһнеә бәдәвәтиә гондә Тсәг'каһовитәдә, Вардәблурәдә, Шәршәрисәдә, Қондәхсәдәдә у гондәд маиндә, һәһ'иә һә йәкә, вәки һәкьн гондадә һәнә гәләк шаһьл у хәвсгьһнә һәкьн мөзһн һәйә бона к'омед хвәә'франдһнедә һинбьвһн у бь қәвәтә хвәә'франдһне бь култури дәрбазкьрһна рәһ'әтиә колхозванә. Ви аһдә жь һәкьн гондә пәшдә һәкьн гондәд Сабунчие, Сорикә, Байсәзә, Мәстәрәе, Дәвиг'әшәне нәһ'ийа Т'алинә; Тсәвәг'йүг'е, Гомәдзәре, Лч'әшәне нәһ'ийа Севәне у бәса жи гәлә гондәд нәһ'иед маин.

Ләзъмә п'аред културае нәһ'ийа гондадә у бәса жи мәрк'әзәд нәһ'ийәдә жь шаһьлед у интеллигентәд гонд т'әшкилкьн к'омед хвәә'франдһнеә бәдәвәтиә у бь қәвәтә һәкьн бона колхозванә һәрт'әм т'әшкилкьн эвария, бь һ'әвәск'ари у сәрәщәми бьдһнә дәрбазкьрһне рәһ'әтиә колхозванә.

Һәр к'омәкә хвәә'франдһнеә бәдәвәтиә готи пәйк'аре бькә бона Т'әви олимпиада республикәе бә у бәса жи щикә пешбьгьрә. Министрийа културае республикае, комшөхләкьрәд Советәд нәһ'ийа, п'аред културае у т'әшкиләтәд партиәеә ә'вһһн гәрәкә гондәриәкә мөзһн бьдһнә һәкьн пәрсе у бьгьһнә һә йәкә, вәки һ'әму гондадә бәнә т'әшкилкьрһне к'омед хвәә'франдһнеә бәдәвәтиә, һәкьн к'омадә дьһә зә'ф шаһьл у хәватк'аред гондә маин бәнә бәрәвкьрһне у бь қәвәтә һәкьн бона хәватк'аред гонд һәрт'әм бьдһнә т'әшкилкьрһне эвариед бәдәвәтиә, конг'сәртә у ед маин.

П'акьрһна хәвата културиә гондә пәрсәкә фәрзә. Әв хәвата һ'әму дәрә готи бә данинә сәр дәрәщәкә бьльнд.

Ль аэродроме бәрбьр'и мевәнә бун хәватчиед Министрийа малһәбуна гондитиәеә сәрк'ар у вәк'иләд посолтиә Республика Германияе Демократие Т'РСС-дә.

Дөһ мевәнә дитһн дөбәжәре советие, щие һәйә бәрбьч'әв, метрополитен.

Иро әванә һә дәстпекьн һәкьн хвә бьдһн Вистәкә малһәбуна гондитиәеә һ'әмт'ьфақие.

(Т'РСС).

## ҺӘЖМАРА ИРОДА:

- Вәләтәд демократия щьмаә'тиәдә (руә 1-ә).
- Сәрк'ария партиәеә һәр р'ожи ль сәр т'әшкиләтәд комсомола (руә 2-ә).
- Т'әшкиләтә партиәе пәйк'ардкә бона плана пенсәсәлиә һәкьн пәшә жь вә'дә зу-

- тър қәдәндһне (руә 2-ә).
- Бона ширдайна бьльнд (руә 3-ә).
- Мала һ'әйванәтхвәйкьрәд зәр'әти (руә 3-ә).
- Әм дьдһн щәва льрсәд хвәндәванә (руә 4-ә).
- Ә'ләмәтиәд кьн (руә 4-ә).

## Вәләтәд демократия щьмаә'тиәдә

### ХӘВАТЕД ИРИГАТ'СИОН ЛЬ ЧИНСТАНЕ

Пенсә саладә Чинстанәдә мөзһлә хвәлиәд әвдәйинә мөзһн буйә жь 61 миллион муи зедәтър (муйәк бәрәмбәри 0,06 һектарийә).

Сәлә һәкьн т'әзә һәкьн бәнә әвдәнә 14 миллион му дәшәтәд гондитие. Иди зә'ф сәстие әвдәинә, стант'сиә әвдәрхьстһнеә машинәкьри у чекьрһнед шур'ә-шур'ә һилротехникә һәтһнә һәзьркьрһне ль қәзәәд Сичуан, Гуандун, Йуннан у ед маин.

### ҺӘЗЬРКьРҺНА П'ЕШӘКЗӘНӘД МАЛҺӘБУНА ГОНДИТИӘ АЛБАНИӘДӘ

Албәниәдә сәрфһиәзи пешдә дьчә һәзьркьрһна п'ешәкзәнәд малһәбуна гондитие. И'әтә азақьрһна Албәниәе вәләтәдә һәкьн т'әвәкә малһәбуна гондитие у п'ара малһәбуна гондитие рәх техникума Тиранәе. Ньһә республикадә һәйә институтә малһәбуна гондитие, 3 техникуме малһәбуна гондитие, 2 мәк'т'әбә йәкәсәлиә маханизаторе

К'әтәбуна һәкьн һәтә хәватә ль Гуандунәдә стант'сиә машинәкьрһнә әвдәрхьстһнеә п'әр' мөзһн «Сйәтәйхә», йә к'ә сәстие һәкьн ч'ьрәкьрһнә ч'әмәд әвдәинә һәйә.

Т'әслимкьрһна һәкьн стант'сиә бона хәватә 35 һ'әзәр му хвәли бөхофкьрһнә жь зрәлә һәйә, к'ә һәкьн мәшәлә бәдә, вәки һәкьн хвәлиәдә сәлә дө шәра һәкьн бәрәвкьн.

### ПЕШДАЧУИНА СӘНӘИЕ ПОЛШАЕДА

Полша Демократийә Щьмаә'тиәдә бь темпәд ләз пешдәдчә сәһәйә гьрәһ. Бь һәкьн шәш сәһә һәкьн чекьрһне дәстчәханә тәзәйә мөзгьлургие, һәкьн рәқәмәдә комбинатә һәкьн В. И. Ленин ль Новайә Гутә у комбинатә һәкьн Боләслав Берут Ченстоховадә, заводә «Варшава» шур'ә поләе бәш, заводә «Боләслав» мөзгьлургие у ед маин.

Сәләд пәй шәр'ә пешдәһәтһнә ч'ьрәдә сәһәйә гьрәһ т'әзә, һәкьн рәқәмәдә гәмичекьрһн, трактор-автөмобилчекьрһн, чекьрһна машинәд малһәбуна гондитиәе вивә'дәһн у щәргә ч'ьрәд бәшә.

Партия п'алайә йәкьбуи Полшәе у һ'әкмата щьмаә'тиә гондәриәкә мөзһн дьдһн сәр индустриәлизәт'сиәкьрһна нәһ'иед вәләт гондитиәе дьһә пәшдәмайи.

### ПЕШДАҺӘЗЬРБУНА ҺӘСЬЛӘТ БӘРӘВКьРҺНЕ ЛЬ СЛОВАКИӘЕ

Кооперативәд хвәлибөшәкьрһнеә т'әвәйи Словәкиәе, малгондитиәд дәшәтә стант'сиә машинә-тракторә гьшлһ һәзьр дьдһн бона бәрәвкьрһна һәкьн т'әзә. Исәл ль Словәкиәе бь комбайна һәкьн бәрәвкьрһне һәкьн сәһәлә мөзһиләд мөзһнә култураед һ'әвнан, Рәқәмәд һәкьн һ'әтәни дәстпекьрһна дьруне һәкьн бьгьһнә 1100-и. Рөжәд кампәһиә һәкьн ләтбәрәв-

кьрһне дәшәтәд Словәкиәдә һәкьн бьхәвьтһн 350 комбайнәд т'әзәйә советие С-4.

Шөхлә һәкьн бәрәвкьрһнедә к'омәкә мөзһн һәкьн бьдһн Словәкиәе СМТ-ед мәрзәд чехие, к'ә һәкьн дьрун һәкьн дәрәңг дәстпедбә, әв һ'әму мәшәлә дьдә сәлә һәкьн ль Словәкиәе бәрәвкьн һәкьн дө шәра зедә мөзһилчәндһнә, һәкьн сәлә 1954-ә. (ТАСС).



Ль заводә Еревәнейә консервәе

Хәватчиед т'сәхә әмиш пешдәһәкьрһнед рөжә дьфәдинһн бь һәкьн һәкьн бьльнд у дьдһн продукт'сиә бәш. Шькьлдә: (жь ч'әпә бәрбь рәстә) п'әләд жьһн һәкьн һәкьн А. Мик'әйәһәһн у А. Хәчәтрийәһн, ед к'ә пешдәһәкьрһнед хвәйә рөжә дьфәдинһн бь 140--150 %, вәхтә хәватә.

Фотә: һәкьн Б. Газәйәһн

## ӘМБҮРЖИЙИНА ПАРТИАЕ

### СӘРК'АРИИЯ ПАРТИАИЕЙӘ ҺӘРР'ОЖИ ЛЬ СӘР Т'ӘШКИЛӘТЕД КОМСОМОЛА

Бь сәрк'арийа партиа Комунистие комсомоле лениние т'әви т'әмаийа шьмаә'та советие вәлате мәда чедькөн қәйдәшьямаә'тияа коммунистие. Комсомол қәватәкә мәзьянә ль шөхөле чекьрына комунизмеда.

Бона дьна пешдабьрына малһәбуна гөндитийә сот'сиалистие қьрара Пленума ҚМ ПКТ'С йанваре т'әшкиләтед партиае боршлдықә, вәки әвана бьднә п'аккьрыне сәрк'арикьрына т'әшкиләтед комсомолне у һ'әму қәватед комсомолла мобилизат'сиакьн сәва қәдандьна қьраре партиае у һ'әкөмәте.

Сәва қәдандьна ван хвәстьнед партиае т'әшкиләтед партиаейә нәһ'ийа Севане һ'әму мәшала дьә'фьриньн бона бьльндкьрына дәрәшә хәвата т'әшкиләтед комсомолла. Комсомол у шаһьлед нәһ'ие қәватә хвә наһешиньн бона бьльндкьрына һәсләтед малһәбуна гөндитие.

Т'әшкиләта комсомолнейә колхоза гөнде Лч'ашенеда 32 комсомол һәнә, бәса жи гәлә шаһьл. Әвана гьшк дьхәвьтн нава дәрдайна колхозеда. Ферма пәззедәкьрынеда комсомол к'әтнә нава ләшә сот'сиалистие. Комсомоле шьван Д. Григорийан, к'ижани зьвьстане 385 ми хвәйидькьр, жь вана 405 бәрхе сағ'ләм стәнд, дьхәвьтә бона жь һәр-пәзәкә 3 кг һьри бьдә дәвләте.

Т'әшкиләта партиаейә Севангесе бь оперативн сәрк'арие ль т'әшкиләта комсомолла дькә, бона ве йәке жи комсомол һәрт'ым зу дьқәдиньн планед хәватейә мәнә у шәр'дькьн бона пашәхьстьна электроэнергияе. Сәр һ'име газийа партиае, электромеханикед бь нав И. Зодченко у В. Пудолски бь рәзәдьялийа хвә чунә Қазахстане, вәки хвәлинед хам-хопанда бьхәвьтн.

Бона п'аккьрына хәвата т'әшкиләтед комсомолне хәватәкә бәрбч'әв бьрына т'әшкиләтед партиаейә

Ддмашене, Чкаловкае, треста «Һай-дзукә», пара сағ'ләмие у ед манн.

Гәрәкә бе готьне, вәки сәрк'ари у к'омәқдарийа гәләк т'әшкиләтед партиае ә'вльн сьстә ль сәр т'әшкиләтед комсомолла. Хәвата т'әшкиләта комсомолла хьраб мь'жул дьвә т'әшкиләта партиаейә колхоза гөнде Тсоваг'ьуг'е. Бәсә бе готьне, вәки т'әшкиләта партиае әва 8—9 мәнә шьватед хвәда әнә'нәнәкьрийә пьрсед хәвата т'әшкиләта комсомолла, вева жи те к'вьше, вәки комсомол һьндьки дьхәвьтн нава дәрдайна колхозеда, шьватед т'әшкиләта комсомолла вә'дәда наен дәрбазкьрыне, комсомол настиньн спартьна жь алие т'әшкиләтеда, хәвата агитат'сиае-массаие зә'ф һьндьк һатийә кьрыне нава комсомолла.

Хәвата т'әшкиләта комсомолла сьстә бәсажи ль гөнде Т'самак'абәрде у Норашенеда. К'әтбә т'әшкиләта комсомолла гөнде Т'самак'абәрде Мартиросийан бе әхтийарийа комнәһ'ийа комсомолла вәкә чар мәнә бь шөхөле хвәйи малә жь гөнд у хәвата комсомолла дурк'әтийә. Гөнде Норашенеда комсомол нава дәрдайна колхозеда һьндьки дьхәвьтн.

Нәнһер'н ве йәке, т'әшкиләтед партиаейә ә'вльни ед ван гөнда мәшәлед һ'әмшәв наә'фьриньн бона хәвата т'әшкиләтед комсомолла бьднә п'аккьрыне.

Т'әшкиләтед партиаейә нәһ'ийа Севане готи вә'дәки кьнда бьднә һьланине ван кемасия, е кә жоре һатнә готьне у һ'әму мәшала бьә'фьриньн бона п'аккьрына хәвата т'әшкиләтед комсомолла, мобилизат'сиа бькьн қәвата комсомолла у т'әмаийа шаһьлед гөнд бона колхозе нәһ'иеда зедәкьрына дәрдайна һ'әвнан у һәсләтед һ'әйванәтзедәкьрыне.

П. һайрапетийан

### Т'әшкиләта партиае пәйк'ардькә бона плана пенщсалийа пенща жь вә'дә зутьр қәдандьне

Индустрия гьран те һ'әсаве һ'име һ'имәйа экономика мә у бь пешдәчуйина вәр'а пешда дьчн ч'ьқьлед сәнайе у малһәбуна гөндитийә сот'сиалистие.

Завада бь наве С. М. Киров республика мәда те һ'әсаве жь объекте сәнайейә лапә мөзьян.

Чәва к'өли шьмаә'тед Т'ьфақа Советие, бәса жи хәватчиед завада мә т'ө мәшала наһешиньн бона жь вә'дә зутьр у бь нишанданнед пеш қәдандьна плана пенщсалийә пенща. Бь сәрк'арийа т'әшкиләта партиае т'әмаийа хәватчиед заваде хәватәкә бәрбч'әв бьрына бона бьльндкьрына дәрдайна сәнайе, һьмзбуна хвәқимәтие, ә'йанкьрына резервед һөндөр' у хәвтандьна ван.

Дь плана завадейә пенщсалинеда тер'а дитьбун, вәки дәрдайна ве зедәбә 90 %, ле бь сайа хәвата т'әшкиләта партиае у хәватчиед завадейә нәһешанди әв һатә қәдандьне һәла 1954 сәле. Әгәр ве дәрдайна завадейә һьна һьмбәри 1950 сәлекьн, 202 % зедәбуйә. Исәл ко-

лективе борщ һьлдайә сәр хвә плана пенщсалийа пенща бьқәдиньн 5-е декабре 1955 сәле.

Бь сәрк'ари у к'омәқдарийа т'әшкиләта партиае коллектива заваде гьһиштийә дәстанинед бәрбч'әв. Плана пенщсалийә 1955 сәле қәдандьнә 104,2 % у 470 тонна қьһийәтед һ'имли пашәхьстьнә, бәса жи электроэнергия у тыштед манн. Т'әне 1954 сәле коллектива заваде 1.477.860 киловат электроэнергия пашәхьстийә, ле һьмбәри 1953 сәле дәрдайна т'әвиһәв зедәбуйә 42,6 %-а, дәрдайна қьһийәтед һ'имли 41 %-и, вьн вә'дәида дәрдайна хәвата һәр п'әләки зедәбуйә 24,3 %, ле хвәқимәтийа продукт'сиа һьмзбуйә 26 %-и.

П'әлә, инженер у техникед заваде ә'йандькьн резервед заваде у вана дьднә хәвате нава дәрдаиннеда бона дьна бьльндбуна дәрдаине.

Пенщсалийа пенщада, жь 1950 сәле һ'әта һьна рат'сионализатора у новаторед заваде данә заваде 26,5

### СӘН'ӘТЕД БАШ

Бь наве заваде Ереванейә сәһ'әта һат стәндьне нәмә жь дәрсдара мәк'тәба орт'ә № 2 йа бажаре Болградә РСС Украиние. Нәмеда һьвисибу: «Мьн к'ьри сәһ'әта һ'ш-йаркьрынейә кә завада вә бәрдайә. Әв гәләк бәдәвә, башә, дьхәвьтә раст. Коллектива завадер'а дьхвәзм дәстанинед т'әзә...».

Нәмед рәзәльхийә вь шур'әйи тен стәндьне бәса жи жь бажаред маннә т'ьфақе.

Растижи коллектива заваде алие п'аккьрына башбуна продукт'сиаеда гьһиштийә дәстанинед бәрбч'әв. Әван гьредаинә раст т'әшкилкьрына хәватер'а у дәрәшә һинкьрына п'әләйә техникийә бьльндра.

Бь негә вәһазькьрына кадра т'ьме тен т'әшкилкьрыне әк'скурсияед дәрдаиние. Исәл 15 п'әлә у техник чь-

нә завада Москвае сәһ'әта у һәсбунә шәр'ьбандьна хәватк'аред вәр'а. Бона п'аккьрына башбуна продукт'сиае бь активн пәйк'ардькьн новатор.

Ведәре тен хәвате дө пешданинед сәрвәре т'сеха мәнғанәкьрыне К. Галашйан, бь сайа к'ижана т'оқ у корпуса сәһ'әте те дәрхьстьне прот'сесәкеда, дәвса се прот'сесед бәре.

П'әлә новатор А. Байдурйан һазькьрийә дәзгәк, бь сайа к'ижани тен һьланине кемасиед кә һәнә сәр қәлп'ахе сәһ'әта.

Ван һәр пенщ мәнәд пашьнда һатийә рьк'ьнкьрыне 15 пешданинед ә'йанкьрынед т'әзә, бь сайа к'ижана сәледа ве бе пашдәхьстьне незики сәд һ'әзар манати.

(АТ'Ә)

### ПЛАНА НИВСАЛИЕ ҺАТӘ ҚӘДАНДЬНЕ

Ль завада ферментат'сиае т'ьт'унейә Ереване к'өтабу сезона дәрдайндиарие. Коллектива дәстчехане бь фьрә дәрбазкьр ләшә сот'сиалистие у бь һөстати хәвтандьна қәватед дәмдәзге дәрдайндиарие дәст анн ачхнед бәрбч'әв.

Шөхөлкьред т'ьт'уне програма дәрдайндиарие нивсалие жь вә'дә зу данә қәдандьне у бь һ'әсаве нив-

салийа дөда бәр'дан дәрдайна һ'әзар манати.

Ньһә һ'имли завадеда хәвата ремонткьрыне пешда дьчә. һатнә стәндьне машинед т'әзә у һатнә шиваркьрыне. Агрегатед кәвн теһә ремонткьрыне. Пер'а жи завада т'әзә че дьбә, ль сәр к'ижане ве бе хәрщкьрыне незики дөһ миллион манәт.

(АТ'Ә)

### ПЛАНА МӘҢЕ ҚӘДИЯ 117 СӘЛӘФИ

Хәватк'аред завада Арзнийә аве бь шабунәкә мөзьяна қәбулкьрын ә'рза шеврдарийа һ'әмт'ьфақие хәватчиед сәнайе. Әвана фьрәдькьн ләшә сот'сиалистие бона жь плане дәр бәрдын ава сағ'ләмие.

Завадеда хәвата бәрбч'әв дьбә т'сеха авдагьртнә. Ведәре прот'сесед хәватед гьран һатнә механизат'сиакьрыне.

Бь сайа ләшә сот'сиалистие у т'әмаийа хәвтандьна механизат'сиае әве т'сехеда плана мәнә майә һатийә қәдандьне 117 %. Т'сехеда хәвата дәрбьдар дьбьн М. Бәк'ьр, А. Ток'машйан, О. Шәкьр у ед манн. Хәватчиед заваде т'ө қәвате наһешиньн бона вә'дә зутьр қәдандьна планед дәрдаине.

Х. Мурад

### ПЛАНА НИВСАЛИЕ ҺАТӘ ҚӘДАНДЬНҢ

Кировакан, 16 ийуне (АТ'Ә).— Дөһ завада граните жь вә'дә 15 рож зутьр қәдандьна дәрдаинейә нивсалийа пешьн. Гьмбарн вь вә'де сала пар кьри хвәқимәтийа про-

дукт'сиае һьмз буйә бь чар сәләфа. Т'әзәчекьред республикаер'а, Бак'ьер'а, Т'билисиер'а, Ростовер'а у шиед т'ьфақейә дьнер'а һатнә шандьне дьна зә'ф кәвьр, нә кә сала 1954-а.

миллион манат к'ар. Т'әне п'ара бйуройа рат'сионализатора стәндийә 1160 пешданин, жь вана 760 данинә нава дәрдаине, к'ижан сәләвәхте к'ара 5,5 миллион манати дьдә заваде. Бь сәда рат'сионализатор т'ө қәватед хвә наһешиньн нава плана пенщсалийа пенщада бьднә вә'тәне хвәйи һ'әзкьри 30 миллион манат к'ар.

Комунисте заваде чәва нава хәвата дәрдайна сәнайеда у бәса жи нава хәватед башқәда т'ө қәватед хвә наһешиньн, мәсәлә: коммунист А. Бичахйан, З. Ар'ак'әлийан, В. Асатрийан у гәләкед манн, әвана теһә һ'әсаве рат'сионализаторе заваде, бь пешданинед ван заваде к'ара чөнд миллион манати стәндийә.

Чәва комитеда партиаейә заваде у бәса жи т'әшкиләтед партиае нава шьватед хвәда әнә'нөдькьн пьрсед конкрет у фәрз кә гьредаинә зедәкьрына дәрдаиние у һьмзкьрына хвәқимәтиер'а, әв пьрсана һатнә әнә'нәкьрыне бь критикн у хвәкритиккьрынева у бона һьланине кемасийа һатнә қәбулкьрыне қьраред һ'әмшәв.

1954 сәле т'сеха завадейә 30—30-а әп'ещә бьндабуна қьһийәтед хав дабу, т'әшкиләта партиае әв пьрс шь-

ватәда да әнә'нәкьрыне, қәбулкьр қьрар у қәватед һ'әму коммунистед ве т'сехе да мобилизат'сиакьрыне. Комунист С. Григорийан вәхте дәрдайна қьһийәта бь гөһдари незики стәндьна ван дьбу бь прот'сеса технологиенева. Әви да ә'йанкьрыне, вәки вәхте прот'сеса руһштаньна қьһийәт, пешда те бьндабуна ве. Бона нә бьндабуна қьһийәт һатә ә'франдьне мәшәлед қәдандьнейә һ'әмшәв у п'акбу башбуна продукт'сиае.

Әв шәр'ьбандьна С. Григорийан нава хәватчада рьнд у фьрә һатә шьровәкьрыне, ду ве шәр'ьбандьнер'а нава 5 мәнә сала 1955-да 220 тонна қьһийәт һатә пашәхьстьне.

Т'әшкиләта партиаейә заваде нава һ'име хәвата хвәйә һәрр'ожида данийә ә'рза т'әвбуед шеврдарийа хәватчиед сәнайе һ'әмт'ьфақие, мобилизат'сиа дькә қәватед һ'әму хәватчиед заваде бона жь вә'дә зутьр қәдандьна плана пенщсалийа пенща, башқә готи һ'әта 5 декабре у вәр'ажн гьрдан бьднә дәрдаине продукт'сиа баш, бона пашәхьстьна қьһийәтед хав у электроэнергияе.

А. Т'ап'алт'сийан

Дәвсгьртнә к'әтбә комитейә партиаейә завада бь наве С. М. Киров Ереване.

**БОНА ЭФБРАНДНА БАЗА ДЭБРЕЙЭ МЫНКАМ**

Һәр сал коллектива совхоза гинейе Араздайане ль нәһ'ийа Ведие дьдә колхозед республикае гәләк тиһа.

Эв чәнд рожә чь кә коллектива совхозе бь тәшкилдарийа мазьнва дәстпекрийә чьнина корнган. Натийә чьнине 25 гектари зедәтәр әрдмәзил, жь һәр гектарәке те стәндьне 50—60 т'сентнер корнган.

Чьнин те кьрне бь машинед гинадьярне. Тракторист М. Насанов рожә дьфәдинә 1,5 һ'әта 2 норма. Корнгане чьни шьда те знакьрне у те гонастьне стант'сия бәрәвкьрне.

Ньһа хәвата гушли дьчә бона һазьрийа чьнина гинейе.

Хәватк'аред совхозе соз данә исал жь плане дәр тәслими дәвләте кьн 200 тонна гинәе баш у дәрбед фәватә маин.

**А. Караетьян**

**ҚӘДАНДЫН ПЛАНА ЭМБАРКЬРНА СИЛОСЕ**

Гонде Гетәп'әда ль нәһ'ийа Талине бь тәшкилдаридә дәстпекун хәватед әмбаркьрне силосе. Жь 30-е майе һ'әта 2-е ийуне һатә әмбаркьрне 100 тонна силос. Ви шөхөлида хәвата баш кьр механике машина силосбьр' Х. Мкртчян у колхозванед кә дьхәвтин ве дәрәщәда.

**ДӘБРА ПЬР'**

**Эшмиатсин, 16 ийуне (АТ'Ә).**— Пәй баранед гөр' һ'әта қр'аш жи һатьнә хәмьландьне бь һешнаева. Рьнд бьльндбунә йоншә, кукуруз, сьлқ. Исал дәбра п'ьр' һәйә.

Ль колхозед нәһ'иеда бь ачьхи дәрбаздбә гинадьярн. Колхозван у механизатәр к'әтньнә ләщә бона бәрәвкьрне дәбра п'ьр'.

Колхозед кә дьк'әвнә зона СМТ-ед № 2 Эшмиатсине у Самг'аре к'әтакьрне чьнина йонша пешьн. Дәвса 30—32 т'сентнера жь һәр гектарәке те стәндьне 46 т'сентнер гинә. Колхоза наве Микойан жь чьнина пешьн стәндийә у һ'әйата фермаеда бь хәмхөри лодкьрийә 650 тонна гинә. Колхоза тәшкилкьрне хәләқокед гинабәрәвкьрне.

Һатьнә вәт'әзәкьрне әмбаред силосе, тенә чекьрне е т'әзә.

Исал мөһа февралә вәдә шевдрарийа марзе, йа ч'еләқдошед һостәе дотьна шир, ед кә п'әвдгәһнастьн шәр'ьбандьнед хвә, мөг'әде хәвата хвә, бь дьлшайи һат биранине наве Корнечихина. Мала һ'әйванәтхвәйкьред зөр'әти, 12 мәрвәе к'ижане бәфәватһевшандьн дьхәвтьн фермаед колхоза «Фундаментә сот'сиализме», ль нәһ'ийа Шиловские, буйә мәсәлә бона һ'әйванәтхвәйкьред марзе.

Мала мазьн у бь т'әфақи мазьнкьрне Степ'ан Фатеевич Корнечихин у Анна Андреевна Корнечихинае. Чәва бь милиона малед гондйәйә маин, әве мале жи бәхт у әмре хвә гьредәйә қәйдә колхозияр'а, дьдә вейа т'әмамия қәват у занәбунед хвә.

Малхе мале шьване колхозе Степ'ан Фатеевич незикә 20 салийә чь кә дьхәвтә нав дәрданна колхозеда. Бона хәвата нәһевшанди әв натийә рәвакьрне бь дө медала.

Бь к'әбари хәвәрдыә Степ'ан Фатеевич дәрһәқа дәстанинед колхозеда.

— Корнечихина әмре хвә һәр тьм гьредан колхозер'а, дьвәжә әв.—Рйа т'әмамия мәрвәед мала мө йәкбуйә: пәй мәк'тәбәр'а—бәрбь колхозе. Колхоз—әв әмре мәйә, һазьри у пашвәхтия мәйә. Ла-

**ӘМЕ ЖЬ ҺӘР ҺЕКТАРӘКӘ ПӘМБӨ 35 Т'СЕНТНЕР ҺАСЬЛЕ БЫСТИНЬН**

Колхозванед гонде Нещьр'лийа Жорьн ль сәр нәһ'ийа Арташәте исал 120 гектар пәмбө рәшандьнә у әв рәшандьна ван һатийә дәрбазкьрне сәр һ'име қәйдә-қануне агротехнике.

Бона баш рәшандьна пәмбө у бьльнданна һасьла ве нава колхозвана у механизаторада фьрәбуйә шәрте сот'сиалистие. Әвана чьһа мьжуйльн серәкьрн у к'аг'кьрне пәмбөва.

Ньһа бригадиред пәмбө һ. Гәсанов у А. Наг'иев к'аг'кьрне пәмбөйә дөда хьлазкьрне у дәстбь йа сьсийа кьрне. Хәватк'аред хәләқока А. Садиковае, Ф. Гәсановае гьли данә, вәки жь һәр гектарәке бьстиньн 35 т'сентнери зедәтәр һасьла пәмбө. Бь ве мәрәме пәйк'ар дькьн т'әмамия колхозвана.

Ви шөхөлида к'омәкданна СМТ-йә Зангibasаре гәләкә, механизатора нава резед пәмбөда култиват'сийа дөда хьлазкьрне, дәстбь йа сьсийа кьрне, ле Ә. К'әримов, Ш. Щәфәров у С. Ег'язарьян рожә 13—14 гектара култиват'сия дькьн.

Тәшкиләта партиае у сәдье сәрверийа колхозе һ'әму мәщәл әфьрандьянә бона дьһа рьнд хәвата колхозвана нава дәштед колхозеда.

Агитаторед колхозе нава дәштада бона колхозвана шьровәдкьн қраред һ'әкәмәте, әләмәтиед рожә, шәр'ьбандьнед хәватейә пеш у бса жи шәр'ьбандьне пәмбөчиед РСС-йә Узбекистане.

Пәмбөчиед колхоза гонде Нещьр'лийа Жорьн дәст данә дәсте һәвдө бона қәдандьна гьлиданна хвә.

**Ш. Щаббаров.**

**БОНА ШИРДАНА БЬЛЬНД**

Сала 1954-а ль ферма колхоза мәйә ч'еләка жь һәр ч'еләкәке һат стәндьне 510 литр шир, дәвса 1.100 литре тер'а һатьбу дитьне.

Исал тәшкиләта партиае у сәрверийа колхозе мәщәл дәстанин бона кә нәен вәк'ьландьне кемасиед сала пар. Бь сайа хәвата һ'әйванәтхвәйкьрайә нәһевшанди у сәрк'арийа тәшкиләта партиае у сәрверийа колхозе сала исальн бь шарәкева һатә бьльндкьрне ширданна ч'еләка.

Бона бьльндкьрне ширдайна ч'еләка гәләк мазьнә рола ч'ера. Бь ве нете колхоза мә тәшкилкьр гонастьна һ'әйванәт ль зозана.

Жь 1954-е сәле 1-е октябред һ'әта 9-е ийуне жь һәр ч'еләкәке мә стәндийә 1.128 литр шир, ле чәнд ч'еләқдоша әв гинадьянә 1.420 литри.

Әгәр вәхта сәрафьр' жь 72 ч'еләка рожә мә дьстәнд 480—500 литр шир, ле ньһа, вәхта әм һатьнә гонастьне зозана, рожә 72 ч'еләк дь-

дьян 850 литр шир.

Рож бь рож зедәдбә ширданна ч'еләка. Ч'еләқдош Задина Москон һ'әта ньһа жь һәр ч'еләкәке дотийә 1.590 литр шир.

Зозанада натийә тәшкилкьрне бь п'ар-п'ар хәвтандьна ч'ера. Әвә йәка гәләк к'әре дьдә, чьмки бь ви һ'әсави те хвәйкьрне ч'ере баш бона һ'әйванәт.

Сәрк'арие ль ве хәватә дькә зоотехник П. Макарьян, к'ижане кә һ'әмшави режиме рьнд тәшкилкьрийә хәвата рәһ'әти, ч'ерандьн у дотьна ч'еләка.

Шәм мә һ'әму мәщәл һәнә бона зедә қәдандьна плана ширданна ч'еләка. Дәстанинед мәйә ньһа иэне дьдьян мә кә ширданна һәр ч'еләкәке бьг'иньн 1.700—1.800 литри, дәвса 1.100 литре бь плане.

**Москове Сьло.**

Бригадире ферма ч'еләка йа гонде Щар'ате ль нәһ'ийа Эшмиатсине.

**ДӘСТАНИНЕД Һ'ӘЙВАНӘТХВӘЙКЬРА**

**Мег'ри, 11 ийуне (АТ'Ә).**—Ль шьврдарийа һ'әйванәтхвәйкьре пешә нәһ'ие резултатед ширданна ч'еләкайә мөһа майе һатьнә һ'әсавгьртньне.

Ль нәһ'ие плана шире ч'еләка мөһа майе натийә қәдандьне бь 130

сәләфи. Бь һьмбәркьрне сала пар ви чахи 1.500 т'сентнер шир зедә натийә стәндьне.

Колхоза бь наве Сталин һ'әта йәке ийуне жь һәр ч'еләкәке стәндийә һ'әйштсьд биступенц килограм шир-дәвса һ'әзар килограме сәле тер'а дити.

**Мала һ'әйванәтхвәйкьред зөр'әти**

зьмә вейа бьльндкьн у қәвинкьн бса, чәва әз хәмхөрие дьбьм зар'ед хвәр'а, жь сәлед пешьнда.

У зар'ед кә һатьнә т'әрбийәткьрне жь алие Степ'ан Фатеевич, һ'злькьн колхоза хвә, бәфәватһевшандьн дьхәвтьн колхозеда. Һәр фермакә колхозеда дьхәвтә йан көр', йан қиз, йан жи нәвие Корнечихин.

Албома маледа те хвәйкьрне шькьле Праскови Корнечихинае, е кә бьр'инә жь газете-қизәкә Степ'ан Фатеевич. Жь 1932-е сәле һ'әта 1941-е сәле ев хәвтийә чәва ч'еләқдоша колхозе.

1939-е сәле әв буйә т'әвбуйа Виставка малһбуна гондитийә һ'әм-т'әфақиә у натийә рәвакьрне бь медала зөр'ә мазьн. 1940-е сәле дәстанинед ве һ'әсав дьбун жь е лапә бәрбөч'әв вәлетда: жь һәр ч'еләке әве дотьбу 7.542 килограм шир. Бь ренәма комсомолие Паша һат шандьне техникума малһбуна гондитие бона һинбуне, пәй хьлазкьрне к'ижанер'а диса вәгөр'ийа колхозе. Ньһа Прасковья Степ'ановна сәрк'арие ль фермаед пәззедәкьрне у тәйрәдзедәкьрне дькә у вәдәки кьндә ч'акьр хәватед вәдәре.

Пәй Прасковьяер'а чун чәва ч'еләқдош бьхәвтьн хушкәд ве-Мариа, Анна у Екатерина у әвана жи һ'әсав дьбьн ч'еләқдоше пешә нәһ'ие у марзе.

Мариа Степ'ановна буйә т'әвбуйа Виставка малһбуна гондитийә һ'әмт'әфақиә сәла 1954-а у натийә рәвакьрне бь медала зөр'ә ч'уқва.

Әв һ'әсав дьбә т'әвбуйа виставкае исал жи.

Бьре мазьн, Иван Степ'анович, дьхәвтә колхозеда чәва һәспхвәйкьр, ле е бьч'уқ, Василя фелдшере һ'әйванәтқәһнәкьрнея.

Бь т'әфақи дьжин мәрвәе мала Корнечихина. Гава кә йәки ванр'а чәтньн, ед маин гьшк тен к'омәке дьдьян ви. Әвара т'әме бәрәвдвьн т'әвайи, һ'здькьн бьстрен бьн дәнге акардеона һармонисте мале Василя.

Фермаед һ'әйванәтхвәйкьрнеда дьхәвтьн бса жи зөр'әта ве малейә сьсийа. Қиза мазьн, Екатерина, ч'еләқдоша шәр'ьбандийә. Пәй мьрьяна мерр'а, е кә һат көштьн шәр'да, чар зар'ед ве ман дәсте веда. Колхозе у мала Корнечихинайә мазьн к'омәк дан ве, кә әв зар'ед хвә мазьнкә у

**СЕСИА ОЛМИЕ ЙӘКБУИИ**

13—14-е ийуне мәрк'әзнәһ'ийа Апаранеда дәрбаз бу сесиа олмие йа Института рентгенологияе-онкологияе, кафедра рентгенологияе-института дохтьрие у п'ара саг'ләмхвәйкьрне Апаране йәкбуйи.

Сесиа вәкьр сәрверәе п'ара саг'ләмхвәйкьрне Апаране дохтр һәв. К. Саргсьян. Әви көрт хәбәрда дәрһәқа нетмәрәме сесиае у дәстанинед дохтрийа советие.

Бәре әвльн бь дакладева пешда һат докторе олмед дохтрие З. Г. Мовсесьян. Әви хәбәрда дәрһәқа рака һәстуйа у қәһнәкьрне ве. Академик В. А. Фаршьян хәбәрда дәрһәқа рака зьк'ьһнава. Професор А. Аһароньян даклада хвә п'ешк'ешии рака органед жьһайә шьксие кьр. Дохтьред нәхвәшхана Апаране К. Саргсьян у С. Мартиросьян хәбәрдан дәрһәқа брут'селиозе у дугьрание ве. Кандидате олмед дохтрие М. Мовсесьян даклад хвәнд дәрһәқа нәйнәсийа пешдаһатьна раке.

**Сьһ'иде Ибо**

**МАЛА КУЛТУРАЕ ГОНДЕ ӘЛӘГӘЗЕ**

Мала културае гонде Әләгәзе нәһ'ийа Апаране натийә шикьрне авайики т'әзәчекьрида, к'идәре колхозван у интеллигент'сия гонд бь тәшкили дәрбаздкьн рәһ'әтийа хвә.

Рәх мала културае һатьнә тәшкилкьрне к'омед шахмате, вәлейболе, футболе. Колхозванар'а тенә тәшкилкьрне қьсә, даклад, лект'сия. Исал һатьнә хвәндьне 18 даклад у лект'сия бь т'әмае олм-ат'истие, гондитие у бь т'әмаед маинва.

Лект'сия у даклад жь алие дакладвана тенә дәрбазкьрне сәрәщәми у һ'әваск'ари, әван һ'әму пьрса фәрһ' дьдьян шьровәкьрне, жь ван һәваланә Ә. Мьһ'о, А. Ашотьян, М. Шамилов у ед маин.

Мала култураеда натийә тәшкилкьрне агитат'сия нишанданне, п'ешк'ешкьри қәдандьна қраред партиае у һ'әкәмәте бона зедәкьрне дәрданна һасьләта малһбуна гондитие.

Те тәшкилкьрне п'әвгәһнастьна шәр'ьбандьна колхозванед пеш. Осажи рәх мала културае һайә киноа стат'сионар к'идәре һәрр'о бона колхозвана тенә нишанданне киношкьл.

**Б. Мьһ'о.**

раке ль сәр п'ийа. Бь һ'әмшави тради'сия мале әвана т'әмами чун бьхәвтьн нав һ'әйванәтхвәйкьрнеда. Кор'е мазьн, Ванйа, ньһа бь расти һ'әсав дьбә һ'әйванәтхвәйкьрване колхозейи баш.

Нахвәзә пашдабьминә жь мазьна бса жи нәвие Степ'ан Фатеевич Марусья. Әва буйә ч'еләқдоша гонасток у хвә нишандайә чәва хәватк'ара занә.

Мерхаса Хәвата Сот'сиалистие ч'еләқдоша колхозейә бь нав Прасковья Николаевна Коврова вәхта жь колхозе дьчә щики к'ома ч'еләкәд әв дьдошә т'әне бауардардыкә вейа.

Т'әмамия мәрвәед мала мазьн нишандьдьн нишанданнед хәватейә пәсни. Йа сәрә, кә ваһа башқәдкә һ'зкьрне бәрбь професиа хвә, занәбуна т'әмамия һургылие ве, хәмхөрийа һәрт'ьм дәрһәқа бьльндкьрне шәр'ьбандьна бәрәвкьри.

Малед бса, чәва йа Корнечихина, марза Рйазанеда гәләкьн. Нав вандәнә қәватә колхоза. Бь хәвата ванә нәһевшандива, бь хвәстьнед ванва, бь нинит'сиатива ванә әфрандарва пешдадчә у пешда дьһ'әжә малһбуна колхозайә шьма'тиә.

(жь газета «Селское хозяйство», 12-ийуне 1955-е сәле).

## ӨМ ДЬДЫН ЦАВА ПЫРСЕД ХВӨНДӨВАНА

## Пьрса сааре

Саар марзэкэ ч'укэ, орт'а ч'өмөд Ир'еносе у Саареданэ, ль синоре Франсиае у Германиае. Мэзила we марзе дькэ 2,6 н'эзар километре чаргошэ, бьналие we—971 н'эзар мэрьв.

Саар нэһ'икэ индустриалэ гэлэки пешдачуйнэ. Ведэре натьнэ мэрк'эз-кырьне гэлэк заводед металлургие, машинэчекырьне, к'имиаие у ед маин. Эв бы к'өмре дэвлэмэндэ. Сала 1953 к'эрханед вейэ к'өмре 16 милиони зедэтыр тонна к'өмр дан, ле сэнайа металлургие 2,5 милиони зедэтыр тонна пола дэрхьст у дө милион тоннаи зедэтыр чугун. Тыште мэтэлмайне нинэ, wэки Саара к'ө нишандаина we экономикие мэзын һэйэ зуда буйэ шие сэршэр'кырьне бона нэһ'иед сэнэйейэ германие у франсие.

Пэй шэр'е н'эмдныае пешьнр'а бы Qэвлннвйса Версале Саар 15 сала к'эт бьн бандура комисиа орт'э-мылэтие жь алие сэр'арилекырьне.

Ле дэвлэмэндийа Сааре н'имли: сэнайа к'өмре, ви чахи дь дэсте Франсиаеда бу. Сала 1935 жь руие т'омэри дэнгдание, марза Сааре дйса гьништэ Германиае. Пэй н'ьн-шэр'андыа Германияа нитлериер'а у к'өтабуна шэр'е н'эмдныае д'одар'а, пьрса Сааре, чэва дэрэцэкэ проблема т'эмаийа германие, гэрэке бьната сафикырьне бы разильхйа т'омарийа чар н'өк'оматед мэзын. Ле н'өк'оматед роавае дэстпекырьн бэхте Сааре бьдын к'эвшкырьне бы ш'одати, бы т'эр'бандыа қайлнвйсед чарали дэрһөдэ пьрса германие. Саар дйса б'у мөйдана лэшийа монополистед германие у франсие.

Марза Сааре к'этэ нава система Франсиае экономикие, валютие у мак'сие, Жь руие we йэке монополистед франсие дйса дэстпекырьн экономика Саареда сэр'арие дэст бьнын. Ведэре, бона қэвинкырьна т'э-силэтийа х'вэ, Франсиае ани сэри wa готи «автономия», эв йэк ль қыр'алед к'өмр у полаейэ германие х'вэш нэһат у дэрһөдэ к'өмр у металлургия Сааре пэй'ара франс-германие бы қэватэкэ т'эзэ гөр' бу.

Т'эви пэй'аре бун бы активн нэһ'иед ҚАЙ-йэ сэр'арикырьне. Эвана проблема Сааре данэ хэвате чэва мэщала зорданне сэр Франсиае у Германияа Роавае, бона зу бькын Европа Роаваеда бьфриньн к'өмбуна агресивэ н'эвт вэлата: wa готи бы шөлэбе т'ьфақа Роава-Европие, бы т'эвбуна Германияа Роаваейэ васыль'кыри. Дь пьрса Саареда хэвтандыа мьқабльнэвбунед франс-германие, нэһ'иед америкейэ агресив дйса дэст бы дэлка кырын. Эвана дькыне сэр реваншистед Бонне назьрийа эскэрие зу бьбиньн, бьанина орт'е претензияед монополиед франсие һьндава Саареда. Ле жь алие дьне Qэзае Америкае Йэкбуий оса жи бэр дьле Франсиада тен бы х'вэйкырьна претензияед we һьнда-

ва Саареда, бы ви қэвли, wэки Франсиа нэсэкнэ мьқабльи силь'кырьна Германияа Роавае у вэсэкь-нандыа милитаризма германие.

Пьрса Саареда эв сэйасэтийа ҚАЙ бы шөлэбэки фэр'ьн' һатэ эйанкырьне wэхте назьркырын у т'э-тиқкырьна қайлнвйсед Паризе, оса жи we рэқэмеда н'эсавкыри дэрһөдэ пьрса қайлнвйсед Сааре, Сэр н'име қайлнвйсед Паризе Саар дь-к'эвэ т'эв говэкед т'ьфақа Европа-Роавае wa готи «Статута европие». Эв нишан дьдэ, wэки Саар дь'эвэ бьн бандура шэвра министрэд блока агресив. Н'эму пьрсед Сааре сэйасэтие у эскэриейэ дэр we бен сэр-к'арикырьне жь алие «Комисаре европие», к'ө we бе к'эвшкырьне жь т'эрэфе шэвра министрэд т'ьфақа Европа Роавае. Аwa, нэһ'иед америкейэ сэр'арикырьне мэщала дэст тиньн бона т'эме т'эсилэтийа wan ль сэр ш'өх'өле Сааре һэбэ.

Эв қайлнвйс оса жи х'вэй дькэ сэрньһер'андыа экономика Сааре, бона монополистед франсие х'вэй-дькэ к'ара мэзын. Эв қайлнвйс тэр'а дьбинэ паш'вэхтиеда ль марза Сааре к'ара германиейэ экономикие қаси к'ара Франсиае бькын.

Бы ви шур'эийа проблема Сааре мэрк'эза мьқабльнэвбунед франс-германиейэ фэрзэ, нава тужбуна к'ижанеда рола бэрбьч'эв дькын Qэзаед Америкае Йэкбуий.

Т'эстиқкырьна қайлнвйсед Паризе жь т'эрэфе парламентед Германияа Роавае у Франсиае һьлнэда мьқабльнэвбунед к'ө һэнэ орт'а нэһ'иед Франсиае у Германияа Роаваеда дь пьрса Саареда. Министрийа ш'өх'өлед дэр Бонне, чекыр wa готи «Бирнвйс», к'ижанеда те готыне, wэки қайлнвйсед Паризе дэрһөдэ Сааре гэрэк бе н'эсавкырьне чэва документа wэдэти, к'ижан лэзымэ т'эне дь пьрса силь'кырьна Германияа Роаваеда бона бьгьнижьн разильхйа Франсиае. Кант'слере Бонне Аденауер мөһа февраледэ э'ламкыр, к'ө н'өк'оматед ҚАЙ у Англияе ньһава пьрса Саареда Франсиае х'вэй накын. Эв э'ламэ-тийа Аденауер нэрэһ'этийа мэзын пешда ани Франсиаеда. Министрийа ш'өх'өлед дэри Франсиае 4-е марте э'ламэтике баш'өд дэрхьст, к'ижанеда пьрса Саареда шровэкырьна Бонне гьран һатэ критиккырьне.

Дэрһөдэ Сааре эв н'өшөгед нэһ'иед Франсиае у Германияа Роавае сэр'арикырьне дйса һэнэ.

Пьрса Сааре дэрэща пьрса т'э-маийа германие нэқэтиайэ. Ле эв дькарэ бы ачьхи бе сэр қанунэке т'эне бы сафикырьна т'эмаийа проблема германие бы разильхйа чар дэвлэта. Сафикырьна пьрса Сааре ви шөлэби т'эне н'эмшави к'ара э'длайе у беқэзийабуна Европае дьбэ.

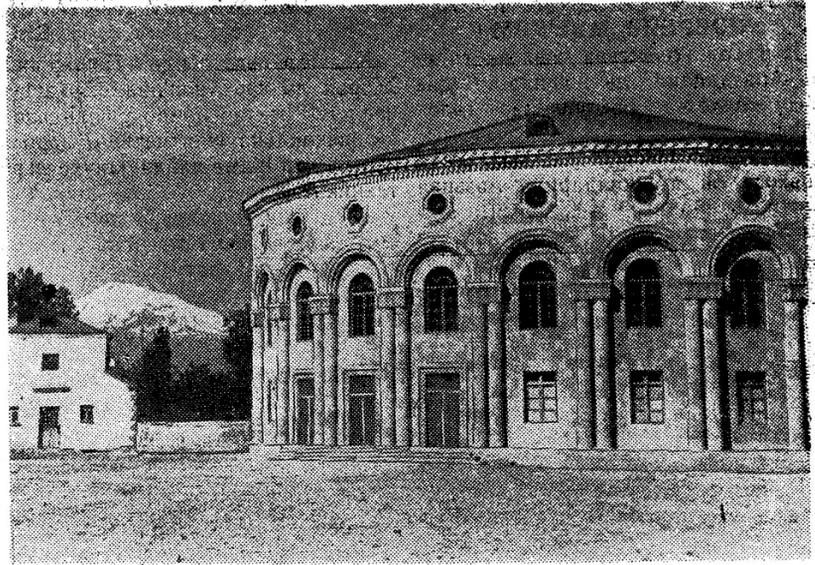
В. Кузнет'сов

## Н'АЛЕ ВЬЕТНАМА МЬФРЬQE

Лондон, (ТАСС).—Сэр н'име э'ламэтийа мьқаладаре агентийа Рейтер дайи жь Сайгоне, Бьетнама Мьфрьқеда шэр'е гь-ран пешда дьчэ нава эскэре н'ө-к'омате у дэстэед секта «Һоа-Һао» силь'кырида. 7-е ийуне шэв бэрбанге дэстэед секта «Һоа-Һао» мьқабльи эскэре н'өк'омата Нго Дин Дйем дэрк'этын у стэндьнэ

бажаре Вин-Лонг, к'ижане жь Сайгоне 100 километр бэрбь мьфрьқ-роаваейэ.

Те э'ламкырьне оса жи, wэки 7-е ийуне нэһ'ийа алие жь Сайгоне бы роавае шэр' пешда натийэ орт'а эскэре Нго Дин Дйем у дэстэед секта «Бин-к'сйуен». Жь һэрд'ө алийа һэнэ к'өшти у бриндар.



Шькьлда: авайе клуба гөнде В. Арташате т'эзэ нэһ'ийа Арташате. Фото: йа В. Севойан

## Э'ламэтиед кьн

## ДЬНА ГЭЛЭК П'ЫНШАР' БЬНЭЛИЕД БАЖЕРР'А

Ль колхозед гөндэд зона СМТ а бещэрдькын 2500—3000 метре чарго-шэ йа плантат'сиае. Эшмиатсине № 2-а эп'ещэ зедэбуйэ чандьнийа культурад п'ыншар'е у бостание.

Колхозване колхоза Хат'унарха Жерьн исал сэр 61,5 гектари чандьнэ п'ыншар' у культурад маин.

Колхозеда рынд натийэ т'эшкыл-кырьне бещэркырьна ван культура. Колхозван Н. Нерсисйан, Э. Назарйан, Ш. Саһакйан у ед маин роже

М. Гуло.

## БЭРЭВКЫРЬНА ЗЭРДЭЛА

Ноктемберйан, 16 ийуне (АТ'Ө).— 80 гектар баг'че совхозе бы сайа Ль совхоза бы наве Ворошилов дэст бы бэрэвкырьна зэрдэла бу.

Шара пешьн чөнд тонна эмиш т'эслими завода Ноктемберйане кон-серва кырын.

## К'ОМА АШЬQИЕ ЛЬ АПАРАНЕ

Мөг'даре н'эвтеки к'ома ашьқиейэ бы наве Сайат'-Нова бы сэр'арийа Ваг'аршак Саһакйан конт'серт дьда гөндэд нэһ'ийа Апаране.

Шьмаэ'те бы н'өбөкэ мэзын бьнист к'ыламед ашьқе эрмэнийэ навдар Сайат'-Нова, Цивани, Шерам,

Ашот, Гаваси, Шаһен у ед маин. К'о-ме конт'серт да чэва мэрк'эзнэһ'и-еда, оса жи ль Тсаг'каһовите, Ку-чакэ, Шенаване у гөндэд дьне. Н'э-му дэра колхозванэ бэгэми дьдэ пешдаһатьна артиста.

Смое Шэмо.

## ДЭСТПЕБУ ЭК'ЫНБЭРЭВКЫРЬНА К'ЭЛЭМЕ ЗУГЬИШТИ

Шаһумйан, (АТ'Ө).—Чөнд ро-же к'ө колхозед Норагавит'е, Нор Ког'бе, Чарбахе, Шенга-вит'е дэстпекырьнэ эк'ынбэрэвкырь-на массаи йа к'элэме зугьишти.

Һэр дэра те стэдьне эк'ыне бь-льнд. Ниве к'элэме бэрэвкыри ээф-те шандьне базаред Ереване бона фротане.

Ван һэрсе мөһед пашьнда колхо-зед нэһ'ие бажарда фротьнэ не-зики 10 н'эзар т'сентнер п'ыншар'а шин.

Бостанед колхозиеда дэстпекырьна у сьсткырьна х'вэлийа wan.

Редактор МИРОЕ ЭСЭД

## Гөһдари

ВӨБУЙӨ ПАРДАРИЙА «Р Я А Т Ө З Ө»  
МӨҺЕД ИЙУЛ—ДЕКАБРЕ

Пардарийа газете те чөбулкырьне бажарада жь алие паред «Сойузпечате», ле нэнийада жь алие ньвйсахане почта.

Qимэте ньвйсандьне:

Бона 3 мөһа— 5 манат 25 капек

Бона 6 мөһа—10 манат 50 капек

„Сойузпечат“

Адреса редаксияе: Ереван, соқақа Алавердйан № 46, т'елефон 2-07-78. Адрес редакцие: Ереван ул. Алавердьяна № 46, телефон 2-07-78. ВФ 11429

Нэшьрхана № 2, сэрверийа сэрэ, йасэнайа-полиграфие у нэширэта йа Министрияа культурад РСС Эрмэние, Ереван, соқақа Кнуунант'с № 8. Типография № 2, Главного управлени издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР, Кнуунанца № 8.